

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220203266
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1220203266.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. T., nar.: XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: Z.. J. T., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom: H. XX, U., zast. JUDr. Andrej Gara, advokát, so sídlom: Štefánikova 14, Bratislava, a otca: R.. U. T., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom: H. XX, U., zast.: Vojčík & Partners, s.r.o., so sídlom Rázusova 13, Košice, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava II dňa 08.01.2020 sa matka domáhala rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu. Podaním doručeným súdu dňa 18.06.2020 sa matka maloletej domáhala aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletú T. do osobnej starostlivosti matky.

2. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia bol uznesením č.k. 11P/2/2020-430 zo dňa 19.06.2020 vylúčený zo spisu vedeného pod sp. zn. 11P/2/2020 na samostatné konanie.

3. Matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že z dôvodu dlhotrvajúcich konfliktov medzi ňou a otcom maloletej podala dňa 07.01.2020 na Okresný súd Bratislava II návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu. Predmetný návrh podala v nadväznosti na to, že otec bez udania dôvodu opustil spoločnú domácnosť dňa 27. októbra 2019 a začal bývať v cudzej domácnosti. Zároveň sa o rodinu a o maloletú prestal riadne starať a celkovo zaujímať. Zo spoločnej domácnosti vzal všetku hotovosť a rodinné úspory z trezora. Konanie otca a šokujúce odcudzenie pôsobili traumatizujúco predovšetkým na ich spoločnú dcérku. S dcérkou matka ostala žiť úplne sama a sama aj zabezpečovala starostlivosť o ňu, ako aj o chod domácnosti. Po podaní návrhu došlo medzi rodičmi k upokojeniu situácie. V deň jeho narodenín prišiel navštíviť spoločnú domácnosť a dcérku. Následne otec prejavil záujem o urovnanie vzťahov a matku poprosil, aby návrh na rozvod manželstva vzala späť. Otec sa opätovne začal starať o rodinu a prisťahoval sa naspäť do spoločnej domácnosti. Na základe otcovho správania a prísľubov o zmene jeho chovania vzala matka svoj návrh späť a vynaložila maximálne úsilie pre zachovanie rodiny. Od späťvzatia návrhu sa však situácia rapídne zhoršila a je zrejmé, že manželstvo ďalej neplní svoj účel, je trvalo rozvrátené a je daná potreba bezodkladne upraviť pomery v súvislosti so starostlivosťou o maloletú dcéru. Tak ako uviedla aj v návrhu na rozvod a ÚPP, otec maloletej sa od začiatku ich manželstva snažil matku izolovať od spoločnosti, či manipulovať ňou. Správanie zo strany otca bolo majetnícke až despoticke. Napriek tomu, že sa počas tehotenstva a po narodení maloletej ich vzťah javil byť v poriadku, postupom času, ako maloletá začala navštevovať škôlku, začali sa odcudzovať a netrúfali spolu takmer žiaden čas. Bolo to hektické obdobie počas ktorého matka cítila duševnú nepohodu, stres a zamknutá doma sa cítila byť pod

neustálou kontrolou, tlakom a zastrášaním otca maloletej, bez vlastného života a vlastných aktivít. U otca sa začali prejavovať aj agresívne sklony voči matke a maloletej. K prvému fyzickému ataku došlo v čase, kedy bola s maloletou doma na materskej a dal jej silnú facku. Z dôvodu pretrvávajúcich konfliktov začali už v roku 2016 chodiť do manželskej poradne. Otec postupom času stupňoval svoju výbušnosť a agresivitu a matka bola v permanentnom strese a pod tlakom. Po opakujúcich sa fyzických útokoch zo strany otca ako aj psychického ponižovania, ich vzťah dospel k tomu, že dôvera medzi ňou a otcom bola výrazne narušená, mali zásadne odlišný pohľad na manželské spolužitie, na vedenie domácnosti, ako aj na výchovu maloletej dcéry. Po podaní návrhu na rozvod matka začala zo strany otca registrovať zvýšený záujem nielen o ňu, ale aj o maloletú T.. Nasledovné dva mesiace sa proaktívne o maloletú staral, zabezpečoval všetko pre domácnosť, chodili na spoločné výlety a akcie. V tomto čase sa s otcom začali rozprávať o možnosti urovnania manželských, ako aj rodičovských sporov. Otec matku prosil aby podaný návrh na rozvod vzala späť. Vzhľadom k tomu, že sa ich vzťahy urovnali, matka dňa 29.04.2020 oficiálne požiadala svojho právneho zástupcu o späťvzatie predmetného návrhu a otcovi oznámila túto skutočnosť. Právny zástupca otca telefonicky oznámil právnemu zástupcovi matky, že so späťvzatím súhlasia a obratom zabezpečia súvisiace administratívne úkony. Dňa 13. mája otec po hádke z ničoho nič matke oznámil, že dosiahol čo chcel, keď siahla zo súdu návrh na rozvod, on tým získal čas, aby si ukryl svoje finančné prostriedky, upratol finančné a iné stopy, dobrovoľne ukončil svoje pracovné pomery, aby začal žiť bez oficiálneho príjmu a aby jedného dňa nemusel platiť výživné na dcérku. Otec ďalej stupňoval svoje verbálne útoky, psychické, emočné ako aj finančné vydieranie a zastrávanie. Dňa 15. mája na matku bezdôvodne fyzicky zaútočil pred očami maloletej dcéry, najprv ju pravou rukou silno škrtil a následne ju udrhel päťou do hrudníka. Matka bola paralyzovaná a nevládla sa brániť. Dcéarka otca odstrčila a začala matku brániť vlastným telom. V súvislosti s predmetným incidentom matka zavolała políciu a spísala záznam o podaní oznámenia. Otec následne za účasti polície odovzdal matke kľúče od ich spoločnej domácnosti a odišiel preč. Najbližších 48 hodín matku ani maloletú vôbec nekontaktoval a následne dňa 17. mája zaslal sms správu v ktorej sa pýtal aká je matkina predstava ohľadne starostlivosti o maloletú T.. Za svoje správanie a napadnutie sa žiadnym spôsobom neospravedlnil, neinformoval sa či sú fyzicky a psychicky naozaj v poriadku, ani ako sa po traumatizujúcej udalosti cítia. V súčasnej situácii matka považuje za prvoradé vytvorenie stabilného výchovného prostredia pre maloletú. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že otec neprejavuje adekvátne svoje emócie a nevie ovládať svoju agresivitu. S poukazom na domáce násilie, ktorému boli matka s maloletou vystavované a nestálosť otcovej osobnosti považuje matka za potrebné, aby bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti. Otec sa dopúšťal domáceho násillia, a to tak psychického ako aj fyzického. Vydieral ich cez peniaze, strechu nad hlavou, ponižoval, urážal a zastráoval. Medzi matkou a otcom je prítomný rodičovský konflikt, ktorého zdrojom je rozpad ich manželstva, pričom neexistencia akéhokoľvek rozhodnutia o výkone osobnej starostlivosti o maloletú spôsobuje len ďalšiu eskaláciu napätia medzi nimi. Situácie a správanie otca odôvodňujú záver, že otec nateraz nie je schopný vykonávať svoje rodičovské práva a plniť si svoje povinnosti spôsobom, ktorý by umožnil ponechať otázku výkonu faktickej osobnej starostlivosti o maloletú bez súdnej úpravy, t. j. na dohode rodičov. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považuje preto za opodstatnený, nakoľko očakáva, že toto rozhodnutie prispeje k stabilizácii pomerov a upokojeniu situácie.

4. K návrhu matka doložila záznam o podaní oznámenia o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu zo dňa XX.XX.XXXX, spísaný na OR PZ U. Z., odbor poriadkovej polície, obvodné oddelenie R. U. N. - M..

5. Zo záznamu o podaní oznámenia zo dňa 15.05.2020 súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX o 10:05 hod. sa na útvar Policajného zboru dostavila J. T., nar. XX.XX.XXXX za účelom podania oznámenia o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 o priestupkoch. Menovaná uviedla, že podala oznámenie na svojho manžela U. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorý v čase okolo 17:00 hod dňa XX.XX.XXXX v U. v byte na H. XX, fyzicky napadol svoju manželku za prítomnosti maloletej dcéry T. T., nar. XX.XX.XXXX.

6. Z odpovede OR PZ U. Z., odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia R. U. N. - M. z 29.6.2020 na žiadosť tunajšieho súdu vyplýva, že v danej veci bolo vykonané objasňovanie a po ukončení objasňovania bol dňa 24.5.2020 spisový materiál pod vyššie uvedeným ORP v zmysle § 60 ods. 3 písm. d) citovaného zákona o priestupkoch predložený na Okresný úrad U. - Odbor všeobecnej vnútornej správy, na rozhodnutie. Podľa Záznamu Okresného úradu U. - Odboru všeobecnej vnútornej správy zo dňa 1.6.2020 na základe výpovedí osôb a ostatného spisového materiálu správny orgán dospel k

záveru, že došlé oznámenie neodôvodňuje začatie konania o priestupkoch alebo postúpenie veci podľa § 71 zákona o priestupkoch, pretože objasňovaním sa nepodarilo spoľahlivo preukázať, že bol spáchaný popísaný priestupok a na základe uvedeného správny orgán rozhodol tak, že podozrenie zo spáchania priestupku podľa § 66 os. 2 písm. a) zákona o priestupkoch odložil.

7. Zo spisu tunajšieho súdu vedeného vo veci samej pod sp. zn. 11P/2/2020 zo zápisnice z pojednávania zo dňa 30.6.2020 ako aj z vyjadrenia otca datovaného dňom 29.6.2020 vyplýva, že maloletá žije spolu s matkou a otec sa o maloletú stará podľa toho, ako sa s manželkou dohodne, resp. ako ho o to manželka požiada. Obaja rodičia na pojednávaní dňa 30.6.2020 zhodne deklarovali, že sú schopní aj ochotní uzavrieť rodičovskú dohodu v otázke zverenia maloletej matke ako aj ohľadom úpravy styku maloletej s otcom.

8. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v už začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

Inštitút neodkladného opatrenia predpokladá naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi (i keď dočasnej) alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, pričom o veci sa nerozhoduje na základe výsluchu procesných strán a vykonania dokazovania o skutočnostiach týkajúcich sa existencie dôvodov obsiahnutých v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ale súd vychádza iba zo skutočností uvádzaných navrhovateľom v návrhu, resp. ak je návrh podaný v priebehu konania, z výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Neznamená to však, že by bolo možné neodkladné opatrenie vydať len na základe návrhu bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

19. Po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, dospel súd k záveru, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia splnené nie sú, preto návrh zamietol.

20. Matka totiž dostatočne neosvedčila potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, čo sa týka zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, maloleté dieťa žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá aj reálne zabezpečuje starostlivosť o dieťa. Za uvedených okolností nie je opodstatnené bez ďalšieho formou neodkladného opatrenia upravovať zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného rodiča, v tomto prípade matky, nakoľko z návrhu jasne vyplýva, že maloletá sa toho času v osobnej starostlivosti matky nachádza a zo strany druhého rodiča tomu nie je nijak bránené. V tomto smere nie je nutné duplikovať už existujúci stav nariadením neodkladného opatrenia, ktoré neslúži na takéto účely. Hoci je zrejmé, že medzi rodičmi je prítomný partnerský konflikt, matka dostatočne neosvedčila potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v požadovanom znení ani z dôvodu ňou tvrdeného domáceho násillia. Matkou produkované skutkové tvrdenia o agresívnom správaní sa otca voči nej aj maloletej dcérke totiž neboli žiadnym spôsobom osvedčené listinnými ani inými dôkazmi. Matka síce v návrhu vyslovila svoj názor, že otec nateraz nie je schopný vykonávať svoje rodičovské práva a plniť si svoje povinnosti spôsobom, ktorý by umožnil ponechať otázku výkonu fatickej osobnej starostlivosti o maloletú bez súdnej úpravy, čo však nijako nepreukázala a navyše z tohto jej konštatovania nevyplýva, že život alebo zdravie maloletej sú v ohrození. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neboli matkou doložené žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali neprimerané správanie sa otca vo vzťahu k maloletému dieťaťu, dokonca ani k matke. Matka pritom na pojednávaní dňa 30.6.2020 žiadnym spôsobom nesporevala skutkové tvrdenia otca o tom, že aj víkend 27.6.-28.6.2020 (teda po podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) strávil otec so súhlasom matky s maloletou, a to s prespatím a bez prítomnosti matky. Len na základe matkou jednostranne tvrdených skutočností o domácom násillí, bez akéhokolvek ich osvedčenia, nebolo možné návrhu vyhovieť.

21. Vzhľadom na uvedené dôvody a s prihliadnutím na skutočnosť, že matka nepreukázala, že je v záujme maloletej bezodkladne jej ju zveriť do osobnej starostlivosti, resp. že záujem maloletého dieťaťa vyžaduje neodkladnú úpravu pomerov, súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia